

PARIKKALAN KUNTA

NUORISOSTRATEGIA

2013 -2016

Paula Pajari ja Elisa Kuosa

[9.11.2012]

[Parikkalan kunnan nuorisostrategia käsittelee kunnan nuorisotyön merkitystä lasten ja nuorten tasapainoisessa kehittämisessä ja sosiaalisessa vahvistamisessa, nuorisotyön tavoitteita ja vaikutuksia. Tavoitteisiin pääseminen edellyttää riittävää resursointia nuorisotyöhön sekä nuorison osallistumista.]

1. JOHDANTO

Parikkalan kunnan nuorisostrategian työstäminen aloitettiin keväällä 2012. Nuorisostrategian valmistuminen oli kirjattu taloussuunnitelmaan sitovaksi tavoitteeksi vuodelle 2012 ja sen laatimiseen ovat osallistuneet vs. vapaa-aikaohjaaja Paula Pajari ja kerho-ohjaaja Elisa Kuosa. Myös muita yhteistyötahoja kuultiin SWOT- analyysin teossa.

Nuorisostrategiassa on otettu huomioon Parikkalan kuntastrategian linjaukset ja kunnan kehitysvisiot aina vuodelle 2015 asti.

Nuorisotoimi on osa Parikkalan sivistystoimea. Sivistyslautakunnan alaisuudessa oleva nuorisotoimi vastaa nuorisotoimen hallinnoinnista ja toiminnan järjestämisestä. Nuorisoasiat esittelee sivistyslautakunnassa sivistystoimenjohtaja.

Nuorisostrategian luonnos esiteltiin elokuussa 2012 sivistyslautakunnalle ennen uuden taloussuunnitelman laatimista. Näin pystyttiin varautumaan strategian mukaisiin taloudellisiin toimenpiteisiin ja annettiin tilaa kommentoinnille ja muutosehdotuksille. Viimeistelty nuorisostrategia esiteltiin marraskuussa 2012 sivistyslautakunnalle ja strategia otetaan käyttöön vuonna 2013.

2. PARIKKALAN KUNNAN NUORISOTOIMI

Parikkalan nuorisotoimen tehtävänä on tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, aktiivista kansalaisuutta ja edistää nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa elinoloja. Nuorisotoimi on osa vapaa-aikapalveluja, joka toimii sivistystoimen alaisena, koulutoimen rinnalla. Nuorisotoimen tekemän nuorisotyön piiriin kuuluvat kaikki nuorisolain mukaan alle 29-vuotiaat nuoret (Nuorisolaki 27.1.2006/72). Kunnan nuorisotyö ja nuorisotyöntekijät toimivat kunnassa kokoavana tahona, jonka tehtävä on organisoida ja kehittää nuorisotyötä Parikkalan kunnan alueella.

Parikkalan kunnan nuorisotyössä painopisteenä ovat 13-17-vuotiaat. Paikkakunnalla ei ole lukion lisäksi muuta peruskoulun jälkeen opetusta antavaa oppilaitosta. Alle 13-vuotiaat ovat koulunkerhotoiminnan piirissä. Esimerkiksi retkillä nuorisotyö koskettaa 18 vuotta täyttäneitä. Parikkalan kunnan nuorisotyöhön kuuluvat mm. toimitilojen ylläpitäminen ja kehittäminen sekä paikallisiin olosuhteisiin sopiva nuorisotoiminta. Lisäksi nuorisotyötä tehdään yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja seurakunnan kanssa.

Varhaisnuorisotyö koskee alakoulu-ikäisiä, joille on järjestetty kerhoja, leirejä, retkiä, tilatoimintaa ja tapahtumia.

VÄESTÖN IKÄRAKENNE

Ikä	Miehet	Naiset	Yhteensä
0-12-vuotiaat	256	209	465
13-18-vuotiaat	175	173	348
19-29-vuotiaat	255	204	459
30-63-vuotiaat	1305	1148	2458
yli 64-vuotiaat	833	1071	1906

Lähde: Väestörekisterikeskus 30.8.2012

ALUEEN NUORTEN LUKUMÄÄRÄ KYLITTÄIN

Syntymävuosi	Parikkala	Särkisalmi/ Melkonieni	Saari	Uukuniemi	Yht.
1993	28	15	14	5	62
1994	32	7	21	5	65
1995	29	17	14	3	63
1996	26	18	17	7	68
1997	31	14	7	5	57
1998	29	12	9	5	55
1999	20	16	7	6	49
2000	19	11	7	2	39
2001	20	12	7	1	40
2002	18	10	6	6	40
2003	14	8	6	3	31
2004	17	10	6	5	38
2005	19	8	3	5	35

Lähde: Väestörekisterikeskus 4.5.2012

ALUEEN NUORTEN LUKUMÄÄRÄ SYNTYMÄVUODEN MUKAAN

Syntymävuosi	tyttöjä	poikia	yhteensä
1993	30	32	62
1994	25	40	65
1995	29	34	63
1996	40	28	68
1997	33	24	57
1998	31	24	55
1999	25	24	49
2000	17	22	39
2001	18	22	40
2002	16	24	40
2003	17	14	31
2004	20	18	38
2005	16	19	35

Lähde: Väestörekisterikeskus 4.5.2012

2.1 NUORISOTOIMEN ARVOT

Nuorisotyössä on otettava huomioon eettiset arvot. Nuorisotyössä otetaan lasten ja nuorten kanssa toimittaessa huomioon vastuullisuus, luottamus, avoimuus ja yhteistyöhalukkuus sekä päihteettömyyteen kannustaminen. Arvojen pohjalta nuorisostrategisissa toiminnoissa on tärkeää ennaltaehkäisevä toiminta ja oikeanlainen tekeminen. Nuorisotyöllä on myös kasvattajan rooli.

Palveluiden tulee tukea lasten ja nuorten itsenäistymistä sekä taata

turvallinen toiminta nuorisotiloissa ja muissa toiminnoissa. On otettava huomioon tasa-arvoisesti kaikki ryhmät sukupuoleen tai etniseen taustaan katsomatta. Tapahtumista ja toiminnoista tiedotetaan avoimesti kaikille ja tehdään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa mm. Nupit kaakkoon - sekä ylläpidetään verkostoja, jotka luovat pohjan laadulliselle nuorisotyölle.

2.2 NUORISOTYÖ JA LAINSÄÄDÄNTÖ

Nuorisolain (2006/72) tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Lain mukaan nuorisotyö- ja politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Nuorisotyön toteuttamisesta vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Nuorisotyön palveluja voidaan tuottaa myös alueellisesti kuntien yhteistyönä. Kunnan nuorisotyöhön ja –politiikkaan kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut

paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot.

2.3 HENKILÖSTÖ

Vapaa-aikapalveluiden alla toimivan nuorisotoimen henkilöresurssit ovat strategian laadintahetkellä hyvät, kun verrataan muihin samankokoisiin paikkakuntiin. Liikaa vastuuta ei kasaannu vain yhdelle henkilölle, vaan nuorisotoimen asioita on hoitamassa useampi henkilö (vapaa-aikaohjaaja ja kerho-ohjaaja). Näin edesautetaan työssä jaksamista ja mahdollistetaan nuorisotilojen auki oleminen useampanakin iltana viikossa. Myös laaja kerhotyö mahdollistuu siihen määräaikaisesti palkatun kerho-ohjaajan avulla. Kun työnjaot ovat selvät, tulevat työt hoidettua kattavasti ja varmasti. Laadukkaaseen nuorisotyöhön tarvitaan kattavat henkilöresurssit.

Vapaa-aikatoimen tulosalueella työskentelee tällä hetkellä 3 työntekijää. Työajat ja palkkakustannukset jakaantuvat seuraavanlaisesti:

1. vapaa-aikaohjaaja, liikuntatoimi 100%
2. vapaa-aikaohjaaja, kulttuuritoimi 40% ja nuorisotoimi 60%
3. kerho-ohjaaja, nuorisotoimi 50 % ja kerhotyö 50%

Lisäksi Parikkalassa on ostopalveluina hankittu Laptuote-säätiön etsivän

nuorisotyön palvelut.

Kerho-ohjaajan palkkaamiseen on käytetty testamenttirahaa ja sen loppuessa vuonna 2013, täytyy pohtia palkkakustannusten, työtehtävien ja muiden resurssien riittämistä uudelleen.

Vapaa-aikapalveluiden henkilöresurssit pysyvät samoina aina 2013 loppuun saakka. Vuoden 2014 alusta alkaen muutoksia voidaan tehdä silloisen talouden pohjalta. Kuitenkin, vuoden 2014 vapaa-aikapalveluiden henkilöresurssien takaamiseksi, on laadittu vaihtoehtoja sivistyslautakunnalle. (ks. sivu 11, kohta 4). Erilaisten vaihtoehtojen kartoitus on suotavaa, ne toimivat myös seuraavan 2014 budjetin laatimisen pohjana.

2.4 NUORISOTOIMEN TALOUS JA RESURSSIT

Nuorisotoimen hyväksytty talousarvio vuonna 2012 on yhteensä 81.190 €. Talousarvio jakaantuu henkilöstökuluihin 28.640 €, toimintaan 21.970 €, avustuksiin 17.640 € ja vuokriin 19.450 €.

Vuoden 2011 tilinpäätös oli 79.412 €. Kustannukset jakaantuivat henkilöstökuluihin 32.234 €, toimintaan 21.709 €, avustuksiin 14.987 € ja vuokriin 18.353 €. Toimintatuotot olivat 7.871 €

2.5 NUORISOTOIMINTA

Nuorisolain mukaan kunnalla on ensisijainen vastuu nuorisotyöstä. Nuorisotyön eri menetelmin tuotetaan palvelut itse, sekä tarvittaessa hankitaan ostopalveluita esim. etsivä nuorisotyö, jotka edesauttavat nuorten elämänhallintaa ja syrjäytymisen ehkäisyä.

Nuorisotyössä tärkeää on yhteistyö koulujen perheiden, järjestöjen, sosiaali- ja terveystalouksien, poliisin, kulttuuripalveluiden ja seurakunnan kanssa. Suuri merkitys on myös alueellisella yhteistyöllä lähikuntien kanssa.

Nuorisotoimi tarjoaa avointa ja ohjattua toimintaa nuorille nuorisotiloissa sekä leiri-, tapahtuma- ja retkitoimintana. Nämä ovat avoimia kaikille nuorille.

Nuorisotoimi voi myös aktivoida ja koordinoida muita toimijoita ja näin huolehtia siitä, että nuorison etu toteutuu. Sosiaalinen kasvatus, tapakasvatus, harrastustoimintaan ohjaaminen, kulttuurikasvatus, mielenterveysystyö, syrjäytymisen ehkäiseminen, sosiaalinen vahvistaminen, kansainvälisyys jne. kuuluvat nuorisotoimen vaatimaan toimenkuvaan, käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Nuorten opiskelua ja työllistymistä pyritään tukemaan.

Vuonna 2012 palkattiin nuorisotoimelle 4 kesätyöntekijää ja tämän toivotaan jatkuvan myös seuraavina kesinä. Nuorten työllistäminen ehkäisee syrjäytymistä, luo hyviä mahdollisuuksia työllistymiseen uusien taitojen ja itseluottamuksen kasvaessa sekä kehittää myös Parikkalan kunnan nuorisotyön toimintamuotoja.

Parikkalan kunta on mukana **Nupit Kaakkoon – Osaava Kaakonkulma 2010 – 2013** hankkeessa, joka on Lappeenrannan kaupungin nuorisotoimen hallinnoima seudullinen nuorisotyön kehittämisen hanke. Yhteistyössä mukana on kaikkiaan 15 hankekuntaa Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakuntien alueelta. Hanketta tukee Uudenmaan ELY -keskus, lisäksi hankekunnat osallistuvat kustannuksiin jyvitetuin omarahoitusosuuksin. Hanke kehittää seudullisia ja maakunnallisia kuntarajat ylittäviä nuorisopalveluita ja tuottaa tietoa nuorisotyöstä sekä nuorten elinoloista. Tarkoituksena on tätä kautta tukea kuntien nuorisotyötä sekä saada tietoa alueellisten nuorisopalveluiden vaikuttavuudesta. Pyrkimyksenä on kiinnittää Kaakonkulman päättäjien ja työntekijöiden huomiota nuorten asemaan ja sen kehittämiseen.

Osaava Kaakonkulma- hankkeessa painopisteinä seutuyhteistyön vakiinnuttamisen ohella ovat nuorisotyön ammatillisen osaamisen edistäminen ja nuorisotyön laatujärjestelmän kehittäminen. Hankkeessa

panostetaan kansainvälisen nuorisotyöhön edistämiseen, jotta nuoret voivat kasvaa kansainvälisyyteen asuinpaikastaan riippumatta. (Lappeenrannan kaupungin nettisivut).

Parikkalan kunta on yhteistyössä myös Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun kanssa valtakunnallisessa Taikalamppu hankkeessa, jonka tarkoituksena on kehittää ja tukea lastenkulttuuria maakunnassa.

Nuorisotyö on pitkäjänteistä toimintaa, jonka tuloksia on käytännössä hankala mitata tässä hetkessä. Onnistunut nuorisotyö näkyy iloisena ja innostuneena nuorisona ja vähentyneinä nuorten ongelmina. Lopulliset nuorisotyön vaikutukset näkyvät vasta pitkän ajan kuluessa.

2.6 NUORISOTILAT

Lasten ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelmassa vuosille 2007-2011 (s. 38.), sanotaan nuorisotiloista näin: ”Nuorisotilat ovat keskeisiä palvelupisteitä, jotka voivat tarjota toimintatilat muun muassa nuorisoyhdistyksille ja nuorten muille toimintaryhmille, nuorisokahvilatoiminnalle, nuorten tieto- ja neuvontapalveluille sekä erilaiselle lasten ja nuorten harrastustoiminnalle. Nuorisotalojen toiminta perustuu nuorisolaissa (72/2006) määriteltäviin nuorisotyön tavoitteisiin eli nuorten oman ajan käyttöön kohdistuvaan aktiivisen kansalaisuuden

edistämiseen, nuorten sosiaaliseen vahvistamiseen, nuoren kasvun ja itsenäistymisen tukemiseen sekä sukupolvien väliseen vuorovaikutukseen... Nuorisotalot toimivat parhaimmillaan matalan kynnyksen toimipaikkoina, joista nuoret saavat tarpeen mukaan henkilökohtaista tai yhteisöllistä tukea.”

Parikkalan nuorisotoimen käytössä on kaikkiaan kolme nuorisotilaa; Parikkalan Kirnu, Saaren Mylly ja Uukuniemen Nuotta.

Parikkalan nuorisotila Kirnu sijaitsee Kirjolan koulun ja lukion yhteydessä, Parikkalan taajamassa. Kirnu on käyttöasteeltaan Parikkalan käytetyin nuorisotila. Koulun yhteydessä oleva tila palvelee myös kerhotoimintaa. Kirnun koko on noin 80 m².

Mylly sijaitsee Saarella Akonpohjassa. Mylly perinteisesti kokoaa sekä saarelaisia että myös parikkalalaisia nuoria. Myllyn tilat ovat noin 50 m².

Nuotta on Uukuniemen Niukkalassa sijaitseva nuorisotila. Samassa rakennuksessa toimii Uukuniemen kirjasto. Nuotan kävijämäärät ovat olleet jo vuoden ajan alhaiset ja syksyllä 2012 on mietitty toimia uusien kävijöiden saamiseksi. Jos kävijämäärät eivät lisäänty, joudutaan miettimään jopa Nuotan sulkemista (ks. sivu 11, kohta 4). Nuotan tilat ovat noin 60 m².

NUORISOTILOJEN KÄVIJÄTILASTOT (käyntikerrat)

AIKAJAKSO	KIRNU	kesk.m	MYLLY	kesk.m	NUOTTA	kesk.m
keväät 09	505	35	292	27	233	16
syksy 09	538	27	281	20	133	9
keväät 10	864	28	238	17	149	11
syksy 10	1026	34	243	20	66	5
keväät 11	865	28	228	16	29	2
syksy 11	958	39	216	17	115	8
keväät 12	627	21	135	9	25	3

keväät: viikot 1-18

syksy: viikot 35-51

2.6.1 AUKIOLOT

Parikkalan nuorisotilat ovat olleet auki yleensä kello 18.00 -20.30 lukuun ottamatta poikkeustilanteita.

KIRNU on auki maanantaisin ja keskiviikkoisin (vuonna 2012 seurakunnan nuorisotyö on ollut mukana valvomassa).

MYLLY on auki tiistaisin ja NUOTTA on vuonna 2012 ollut avoinna joka toinen perjantai.

Nuorisotilojen aukioloajat ovat kaikilla tiloilla samat. Poikkeuksia ovat erilaiset teemaillat ja yökahvila, joita pyritään järjestämään kerran kuukaudessa. Yökahvilat kestävät yleensä kello 23 asti perjantaisin.

Aukioloaikojen suhteen on kokeiltu myös muita malleja esim. klo 17.00–20.00, jolloin nuoret eivät viipyisi koulupäivinä niin myöhään ulkona, vaan voisivat olla kotona jo hyvissä ajoin ja näin jaksaisivat lähteä aamulla kouluun paremmin.

Nuorisotilat ja niiden painopistealueet

Nuorisotilat ovat suunnattu pääsääntöisesti 13-17(18)-vuotiaalle. Nuoremmille (5-6-luokkalaisille) on tarjottu oma ”pikku-kirnu” niminen iltapäivä.

Nuorisotiloilla nuoret saavat viettää aikaa turvallisesti ja valvotusti yhteisessä tilassa. Riitatilanteisiin ja häiriökäyttäytymiseen puututaan välittömästi. Nuoret myös saavat tukea ja apua ammattitaitoisilta ohjaajilta tarvittaessa.

Tilat ovat tarkoituksen mukaisesti sisustettuja ja kalustettuja, kohderyhmän tarpeet ja toiveet on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon. Nuorten käytössä on melko ajanmukaisia välineitä, jotka kattavat erilaiset kiinnostuksenkohteet (esim. erilaisia pelejä).

2.7 JÄRJESTÖTOIMINTA JA MUUT YHTEISTYÖTAHOT

Parikkalan seurakunta on osallistunut keväällä 2012 nuorisotilojen valvontaan, joka mahdollistaa useamman illan aukiolon Kirnulle. Seurakunnan kanssa yhteistyössä on myös järjestetty useita lastenleirejä ja retkiä, tämä toiminta on taloudellisesti, työajallisesti ja sisällöltään arvokasta ja tulevaisuudessakin yksi tärkeä yhteistyökuvio.

Parikkalan 4H-yhdistys on ollut mukana nuortenilloissa, tapahtumissa ja leireillä.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton ja Pelastakaa lapset ry:n kanssa Parikkalan kunta on järjestänyt perhekahvilatoimintaa sekä erilaisia tapahtumapäiviä lapsille ja heidän vanhemmilleen.

Kuntien väliseen sopimukseen perustuen nuorilla on mahdollisuus opiskella laulua ja soittoa **Imatran musiikkiopistossa** oman kunnan alueella olevassa toimipisteessä. Musiikkiopistolla on myös oma bändikoulu. Parikkalan kunta osallistuu musiikkiopiston kustannuksiin.

Parikkalan urheiluseuroilla on erilaisia urheilutapahtumia, kerhoja ja kisoja nuorille.

2.8 KERHOT

Koulun kerhotoiminta on perusopetuslain 47 pykälään kirjoitettua ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyä koulun järjestämää harrastustoimintaa.

Kerhotoiminnalla pyritään tukemaan yhteisöllisyyden kasvua, luomaan uusia ystävyys-suhteita, parantamaan kouluilmapiiriä ja tarjoamaan jokaiselle oppilaalle varallisuudesta riippumatta mahdollisuus ainakin yhteen harrastukseen läpi kouluvuoden.

Kerhotoimintaa järjestetään monipuolisesti sekä Kirjolan että Saaren kouluilla. Toimintaa koordinoi vapaa-aikatoimen määräaikainen kerhon ohjaaja, joka myös ohjaa osaa kerhoista. Muita ohjaajia ovat mm. opettajat, koulunkäyntiavustajat ja koulukuraattori. Yhteistyötä tehdään myös koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kanssa.

Kerhotoimintaa rahoitetaan vuosittain haettavalla valtion kerhotoiminnan kehittämiseen osoittamalla erityisavustuksella ja avustuksen edellyttämällä kunnan omalla osuudella.

3. NYKYTILAN KARTOITUS JA TULEVAISUUDEN HAASTEET

Nykytilan kartoituksen menetelmänä on käytetty SWOT-analyysia, jonka avulla on kartoitettu nuorisotyön näkökulmasta: Vahvuudet (Strengths), Heikkoudet (Weaknesses), Mahdollisuudet (Opportunities) ja Uhat (Threats). SWOT-analyysi muodostaa nelikentän, jossa yläosa kuvaa nykytilaa ja sisäisiä asioita. Nelikentän alaosa on puolestaan tulevaisuus ja ulkoiset tekijät. Vasemmalla ovat myönteiset asiat ja oikealla kielteiset asiat.

SWOT-analyysin tekoon koottiin moniammatillinen työryhmä, laajemman ja monialaisemman näkökulman löytymiseen. Näin saatiin monien ammattihenkilöiden näkökulmat Parikkalan kunnan palveluiden tilasta. Työryhmässä olivat Rautjärven kunnasta nuorisokuraattori Sanna Juvakka, Parikkalan kunnasta etsivän nuorisotyön Olli Näreaho, 4H-yhdistyksen nuorisotyöntekijä Johanna Loikkanen sekä kunnan vapaa-aikaohjaaja Jari Venhovaara, vs. vapaa-aikaohjaaja Paula Pajari ja kerho-ohjaaja Elisa Kuosa. Mukana oli myös Eksoten koulukuraattori Mervi Auvinen.

Vahvuudet	Heikkoudet
<ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstöressurit - Ammattitaitoinen henkilöstö - Hyvät tilat toiminnoille - 	<ul style="list-style-type: none"> - Nuorisotilojen fyysiset olosuhteet - Työaika - Suppea tarjonta yli 18-vuotiaille
Mahdollisuudet	Uhat
<ul style="list-style-type: none"> - Alueellinen yhteistyö - Paikallinen yhteistyö - Monimuotoinen ympäristö 	<ul style="list-style-type: none"> - Henkilöstömäärän väheneminen - Nuorten määrän väheneminen - Huumemyönteisyyden lisääntyminen

4. NUORISOTOIMEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET JA KEHITYSKOHDAT

Vuosittain laadittavan talousarvion suunnittelun yhteydessä asetettavat nuorisotoimen toiminnalliset tavoitteet ja mittarit muodostuvat strategian mukaisesti. Tavoitteiden toteutumista seurataan sivistyslautakunnassa.

Kehittämisideat ovat nousseet esiin vuoden 2012 aikana. Nämä kehitysideat huomioon ottaessa tulevaisuuden suunnittelussa

panostetaan työntekijöiden jaksamiseen sekä laadukkaiden nuorisopalveluiden tuottamiseen paikkakunnan nuorisolle.

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI
Tasapuolisten edellytysten luominen	Tiloja ja palveluita on tasaisesti ympäri kuntaa	Tilat: – Mylly - Kirnu - Nuotta
	Matalankynnyksen palvelut ja alhaiset maksut toiminnoissa (esim. bändikämpä, leirit, retket)	Osallistujien määrä / tapahtuma Asiakastyytyväisyyskysely
Työntekijöiden ammatillisuus	Nuorisotyöntekijöiden /ohjaajien ammattitaidon ylläpitäminen ja kouluttaminen	Koulutuspäivät / vuosi Ohjaajat, työntekijät / vuosi
Lasten ja nuorten omatoimisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen	Harrastusmahdollisuuksien luominen	Kerhojen määrä / vuosi Osallistujien määrä / vuosi Kerhokysely

	Vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen: 1) Talotoimikunnan perustaminen nuorisotilalle 2) Vaikuttamismahdollisuuksien lisäämien kunnallisessa päätöksenteossa	1) Talotoimikunta toiminnassa kokoontumisten määrä / vuosi 2) Tilaisuudet / vuosi
	Nuorten työllistäminen kesällä	kesätyöntekijöiden määrä /vuosi
Verkostoyhteistyön ja yhteisöllisyyden lisääminen	Alueellisen toiminnan koordinointi ja suunnittelu sekä yhteiset suunnittelukokoukset	Valmiit suunnitelmat Kokousten määrä / vuosi Tilaisuuksien määrä / vuosi
	Kuntayhteistyön ylläpitäminen ja kehittäminen maakunnassa	Verkostopalaverit /vuosi Yhteishankkeet /vuosi
	Järjestöjen ja yhteisöjen toiminnan tukemisen vahvistaminen	Myönnetyt avustukset / vuosi
	Yhteisten retkien, leirien ja tapahtumien järjestäminen	Tilaisuuksien määrä / vuosi

Kansainvälisen ja monikulttuurisen nuorisotyön kehittäminen ja koordinointi	Osallistuminen nuorisohankkeisiin	Nuorisovaihtoon osallistujien määrä / vuosi
	Avoimet ja yhteiset tapahtumat toteutuvat kaikille	Tapahtumien määrä / vuosi Osallistujien määrä / vuosi

KEHITTÄMISIDEAT

Henkilöstöressurssien kehittämiseksi on sivistyslautakunnalle laadittu seuraavia vaihtoehtoja:

Työajan uudelleen jakaminen toisi työpanosta sille osa-alueelle, joka sitä eniten vaatii. Toinen vapaa-aikaohjaaja voisi tehdä kulttuurityötä 30% ja nuorisotyötä 70%, koska nuorisotyölle on kasvava tarve.

Vapaa-aikatoimen työaikajärjestelyjen hyvien käytäntöjen luomiseen ja opetteluun on erityisesti panostettava.

Osa-aikaisen tai vakituisen työntekijän palkkaaminen vapaa-aikapuolelle vuoden 2014 alussa mahdollistaisi tilojen ylläpidon ja työparityöskentely toisi turvaa ongelmatilanteissa.

Nuorisotilojen kehittämiseen on mietitty seuraavia toimia:

Vanhempien ja vapaaehtoisten aikuisten tuki nuorisotilojen toiminnassa olisi merkittävä apu nuorisotyössä. Nuorisotilat voisivat olla useampana iltana auki, jos asiasta kiinnostuneet vanhemmat sekä yhdistykset ottaisivat yhden tai useamman illan viikosta pitääkseen nuorisotilaa auki. Näin myös vanhemmat voisivat saada konkreettista tietoa tilojen toiminnasta ja nuorten vapaa-ajan käytöstä.

Nuorten oma talotoimikunta perustetaan Kirnuun. Kirnun kävijöiltä on noussut toive tämän perustamiseen, joten sieltä löytyisivät myös ne nuoret, jotka saataisiin sitoutumaan talotoimikuntaan. Talotoimikunta kerää ideoita ja toiveita nuorisotilaa koskien ja ehdottaa millä tavoin nuorisotilaa ja sen toimintaa voitaisiin kehittää sekä ideoivat retkiä ja osallistuvat tapahtumien toteutukseen.

Nuorisotilojen kehittämiseksi ja laadukkaan toiminnan ylläpitämiseksi on syytä kartoittaa olemassa olevien nuorisotilojen käyttötarve. Esim. Uukuniemen Nuotta voitaisiin sulkea käyttöasteen pienuuden ja kävijöiden puutteen vuoksi. Syksyllä 2012 yritettiin tavoittaa Kesälahden koulussa käyviä ala- ja yläkoululaisia, jotta heistä saataisiin Nuotalle uusia

käyttäjiä. Heidät kutsuttiin syksyllä tutustumaan tilaan, mutta heitä ei tullut. Jos Nuotan sulkemiseen päädytään, perjantain nuorisotilailta voidaan siirtää Parikkalan Kirnuun, jossa kävijämäärä on suurin ja tarvetta perjantain aukiololle on.

5. NUORISOSTRATEGIAN TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

Strategian toiminnallisten tavoitteiden toteuttaminen edellyttää vuosittain tehtävää nuorisotoimen painopisteiden tarkastelua ja määrärahojen varaamista talousarvioon.

Panostamalla nuorisotilojen laatuun ja työntekijöiden määrään, voidaan nuorisotoimessa tehdä laadullista ja ennaltaehkäisevää nuorisotyötä. Jotta Parikkalalaisille nuorille voidaan tarjota laadukkaita ja riittävän monipuolisia nuorisopalveluja, tulee strategiakaudella ylläpitää nuorisotoimen henkilöstöresursseja. Nuorisotyö on monenlaista toimintaa nuorten kanssa ja sitä tekevät julkinen sektori, seurakunnat, järjestöt ja yhteisöt sekä vapaaehtoiset yksityiset henkilöt.

Strategia vaikuttaa kunnan nuorisotoimen talousarvioon vasta vuoden 2014 alusta, kun testamenttiraha on käytetty loppuun.

6. NUORISOSTRATEGIAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Strategian seuranta on sivistyslautakunnalla. Lautakunta seuraa tavoitteiden toteutumista sekä arvioi vaikutuksia. Lautakunta voi näiden pohjalta laatia ehdotuksia nuorisotoimelle tehtävistä toimenpiteistä. Myös nuorisotoimi omalta osaltaan on vastuussa tavoitteiden toteutumisesta.

7. YHTEENVETO JA PÄÄTELMÄT

Parikkalan kunnan nuorisostrategia on tarkoitettu ohjenuoraksi ja työvälineeksi tuleville vuosille nuorisopalveluja suunniteltaessa ja kehitettäessä.

Vaikka strategiassa on mukana monta kehittämisideaa ja tavoitetta, on erittäin tärkeää keskittää resursseja tavalliseen, päivittäiseen nuorisotyöhön. Nuorten kasvun tukeminen kokoa ajan kehittyvässä yhteiskunnassa vaatii uusia keinoja ja myös nuorisotyöntekijöiden kehittymistä ja ajan tasalla pysymistä. Nuorisotyön haasteita ovat ajanmukaisuus sekä nopeasti yhteiskunnan muutoksiin ja muuttuviin tarpeisiin reagointi. Nuorten hyvinvointi ja pahoinvointi kytkeytyvät yhä enemmän ympäröivään yhteiskuntaan, elinoloihin ja perhesuhteisiin. On tärkeää pysyä ajan tasalla ja vastata sen hetkiseen tarpeeseen. Tarvitaan

saumatonta yhteistyötä eri tahojen kanssa, jotta pystytään vastaamaan nuorten alati kasvaviin haasteisiin ja tarpeisiin. Yhdistysten ja muiden kansalaisjärjestöjen avulla toteutetaan yhdessä sivistyspalveluja, joihin nuorisotoimi kuuluu. Nuorisotyö on toimintaa, joka tapahtuu nuoren vapaa-ajalla ja johon nuori osallistuu omaehtoisesti.

Nuorten tavoittamiseksi on luotu toimivia kanavia, kuten facebook ja kunnan nettisivut (parikkala.fi), joilla tiedotetaan mahdollisista tapahtumista ja nuorisotilojen toiminnoista. Nuoret itse voivat ottaa yhteyttä ohjaajiin puhelimella ja facebookin kautta sekä nuorisotiloilla. Parikkalan kunnan nuorisotoimen nettisivuilta on suora linkki facebook sivuille.

LÄHTEET

Nuorisolaki 27.1.2006/72

Lapsi ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma 2007-2011. Opetusministeriö.

Lappeenrannan kaupunki. Etusivu. Palvelut. Nuorisopalvelut. Nuorisotoimen hankkeet ja projektit. Osaava Kaakonkulma.

<http://www.lappeenranta.fi/Suomeksi/Palvelut/Nuorisopalvelut/Nuorisot>

[oimen_hankkeet_ja_projektit/Osaava_Kaakonkulma.iw3](#)

Parikkalan kunta. Palvelut. Vapaa-aikapalvelut. Nuorisotoimi

www.parikkala.fi